

НАША ДУМКА

Орган суспільної критики

Рік II.

Мюнхен, лютий 1948

Ч. 3 (4)

Чи прийде до замирення?

Сьогодні, мабуть тільки в нас, української еміграції, виникає таке запитання, яке вічно стоїть перед нами, як якесь марево, від якого ніяк не можемо відвернутися і якого ніяк не можемо позбутися. Воно не опускало нас навіть у часі, коли по всьому українському світі, зі всіх його закутин лунало до нас могутнє ангельське «Слава во вишніх Богу і на землі мир!» Ані в часі святкування 22. січня, коли знову потрясало цілим нашим еством: Од нині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною суверенною державою Українського Народу. Од нині зливаються воедино віками відділені українські землі... одушевляло нас так, як колись перед тридцятьма роками цілий український народ, який зі зброєю в руках здобував Українську Самостійну Державу.

А сьогодні воно ще більш мучить наші голови і змушує нас до його позитивної розв'язки, бо всі ми дуже добре відчуваємо, що грядуть рішальні дні і для української справи. Вони мусять знайти нас готовими до Великого Діла, щоб ми всі водно, як одна родина могли стрінити світле Завтра українського народу.

Чи прийде замирення? — зі всіх боків лунає до нас запитання спраглої душі української еміграції, що зморена вже вічним розбратом, тужить за єдністю; тужить за єдиним політичним проводом, який не лише репрезентував би нас перед чужиною, але який очолив би і скоординував усі визвольні українські сили для спільного й остаточного удару по ворогові України.

І хоч відчуваються певні перешкоди, але відповідь приходить позитивна:

Замирення прийде, бо воно мусить прийти! Якщо не створять його сучасні українські політичні мужі, то створить його сам нарід так, як створив його вже на рідних землях.

Ще пред 10 роками ми мали свою політичну силу. Ми мали дійсно реальну політичну силу, на яку український нарід міг опертися в боротьбі з окупантом. Та ворог, наперед убивши її творця, розбив її таки українськими руками. Розбив!... І ми опинилися, неначе ті жириди, „на ріках Вавилонських” і там гризлися і сварилися. Замість опам'ятати і скерувати всі наші сили на боротьбу з ворогом, ми скерували їх самі проти себе. Тому, майже по 10 роках, ми знаходимося там, де ми були й не можемо вивести свій нарід на єдиний шлях, яким він попрямував би до своєї свободи і незалежності.

Не можемо вивести свій нарід, бо ми розбиті і незамирені. А ми незамирені, бо не можемо погодитися. На чому? На зовсім маловажних і другорядних справах. Так, на маловажних і другорядних речах, бо ж немає ані одного українського політичного угруповання, ба навіть одного українського патріота, який не бажав би й який не прагнув би до одної й тієї самої мети: до відновлення української національної Соборної і Самостійної Держави. А все інше, що є поза тим, є маловажне і другорядне.

Які властиво причини нашого розсварення і які перешкоди стоять сьогодні на дорозі до нашого замирення?

Причини нашого розсварен-

ня всім відомі і обширно не будемо про них говорити. Скажемо коротко, щиро і отверто: Тими причинами є в першій мірі особисті амбіції і вузькопартійні інтереси. Вони є разом перешкодами до нашого замирення і всім нещастям, яке тяжить над українським народом.

Щоб ми належно могли уявити собі хоч головніші з них, мусимо розглянути важніші політичні фактори, які нуртують сьогодні у внутрішньо-політичному житті української еміграції. Все одно від кого зачнемо і кого поставимо на перше місце. То ще не означає, що вони ведуть чи будуть вести «прім» у нашому політичному житті, або понесуть головне бервено української визвольної боротьби.

На сьогодні маємо чотири течії, які претендують на провідну роль у нашому політичному житті: соціалістична, демократична, гетьманська і націоналістична. Американські українці схарактеризували ці течії в Нью-Йорській «Свободі» (за 15. і 16. січня 1947) так: «Одинокую реальну вартість для справи визволення української нації має активність та боротьба за визволення; її взяли на свої плечі націоналістичні групи. Інші партії були пасивними глядачами тих історичних подій».

Від себе додамо, що перші три течії, хоч і нечисельні, але за те мають у своїх рядах старих, випробованих партійців. Деякі з них відіграли певну роль в часі визвольних змагань в 1917—1921, в часі гетьманського періоду Української Державности і періоду Української Народньої Республіки. З них перші дві течії вже, як

так, сконсолідувались біля

центру УНР і виступають спільно супроти домагань інших на тлі реорганізації українського державного центру на еміграції. Але певні дисонанси між ними є. Так, напр. деякі демократи, маючи на увазі тверді основи майбутнього українського еміграційного державного центру, роблять певні натиски на своїх партнерів соціалістів і кол. «Уенерівців» (уендеесів), щоб ті уважливіше ставилися до уложення конституції майбутньої Державної Народної Ради і щоб були скромніші у своїх вимогах відносно впливів у тій раді та належно допустили до слова українські націоналістичні групи і тим способом дали можливість вивести з імпасу кол. уряд УНР, в якому він опинився по заломанні Української Державности в 1921 р.

Тут ще треба додати, що третій течії гетьманській, яка зрештою найменш чисельна і без впливів між українською еміграцією, тяжко зрезигнувати зі свого монархістичного принципу, хоч в Україні, споконвіку, гетьман був виборний, а не дідичний.

Четверта течія, націоналістична, яка і сьогодні несе весь тягар визвольної боротьби, є найбільш чисельна, але, на жаль, роздвоєна і тому не сконсолідована внутрі. Ця течія, пропорційно до своїх сил, мала б мати також таке слово при реорганізації і творенні українського державного центру. На жаль, воно так не є. Тому, мабуть, їй буде важко погодитися на те, щоб при зручно поставленому «паритеті» могло статися таке, що певна група дістане майже стільки мандатів у Народній Раді, скільки вона має своїх провідних членів. Якщо така система мала б заіснувати там, тоді такі групи повинні перебрати на себе в такій самій мірі не лише тягар визвольної боротьби, але також і відповідальність за неї перед історією.

Але, не дивлячись на ті всякі труднощі, справа українського замирення і створення одного політичного репрезентативного центру є на добрій дорозі. Вже давніше з'явилися і в т. зв. «блискучому відокремленні» певні ферменти, які ясно зазначували, що і

ЖИТТЯ І ФОРМУЛИ

(Докінчення з № 2/1948)

Чи думають наші соціалісти звертати вправо після приходу на Україну й після знесення тамешньої сучасної політичної й господарської системи? Якщо так, то як саме? В бік приватного капіталізму? Ні. Лівіше йти від Сталіна — також ні. То, значить, у принципі лишається пророблене Сталінім?

там вже членство прагне єдності української еміграції. І сьогодні буде залежати тільки на українських соціалістах і демократах, ясніше сказано на УНДС-ах (кол. «уенерівцях») чи належно відчують вони вагу сучасного моменту і чи спричиняться до прискіпшення тієї єдності. Вони мусять знати, що оскільки сьогодні при владі в Англії соціалісти, а в Америці демократи, то ще не означає, що і вони обов'язково мусять бути при владі української еміграції, як теж і те треба їм знати, що до такої влади не вистарчить тільки сама «традиція» і «легітимність», яка, до речі, не є зв'язана з особами. Ціла їхня акція могла б кінчитись фіяском, якщо вони дійсно захотіли зреалізувати те, що висловив уряд УНР у своїй відозві з 22. січня 1947, що він «складе свій мандат» аж тоді, «коли з лицарської крові наших борців повстане на війльній землі українській Соборна, Незалежна Держава наша», а до того часу бажає тільки «створення громадсько-політичного представництва, що заступило б нам на чужині державний парламент, перед яким міг би уряд, до часу повороту на батьківщину, складати звіт із своєї праці та шукати опертя у своїх турботах».

Ми віримо, що у цій справі перемаже тверезий розум і здоровий глузд. Віримо, що керівники українських політичних партій і угруповань на еміграції знайдуть у себе ще стільки мужности і відповідальности перед українським народом і його історією, що започате діло доведуть до кінця і не допустять, щоб особисті амбіції і вузько-партійні інтереси взяли верх над добром українського народу і нашої Батьківщини.

Д-р Степан Росоха

То чому ж Сталін тоді не соціаліст? Проробив таку справу, яка тільки снилася соціалістам — вистріляв сотні тисяч людей із приватно-власницькими настроями, відібрав у них засоби виробництва, усунув усе те, а тільки зробив усе поспішивши, не захотівши чекати волі народу, — і тепер Сталін не соціаліст! Інші люди те саме роблять — вони соціалісти. Сталін те саме робить — не соціаліст. Нащо відбирати в Сталіна заслужене, чинячи йому незаслужену кривду?

Сталінський соціалізм відрізняється від інших тим, що не має демократизму. Але російський капіталізм також відрізнявся від американського тим, що він був недемократичний. Ото ж, бачимо, що капіталізм може бути демократичний і недемократичний. Маємо кілька видів теоретичного соціалізму. І що ж тут дивне, що практично один соціалізм вийшов недемократичним і має всі ознаки соціалізму — крім демократизму, який за марксовою теорією і не обов'язковий, бо його заміняє більш „прогресивне” явище — диктатура пролетаріату”.

Відчувається в наших соціалістів якась надмірна хвороблива тяга вибілити свою ідею, відірвавши від неї все зроблене Сталінім, небажання визнати, що в Сталіна — такий соціалізм — тільки недемократичний, що Сталін іде поспішно за дороговказом Маркса, час-від-часу виявляючи при тому своє гаряче південне серце.

Врешті, якщо вже на те йдеться, то можна питання соціалізму, як ідеї, і сталінський економічний устрій розглядати кожне зокрема. Але врешті, якщо візьмемо всі види (відтинки) теоретичного соціалізму (матимемо їх кілька), то до них сам по собі запроситься на розгляд сталінський устрій, як єдиний практикуючий соціалізм і аналіза його первопочатку, розвитку і сучасної практики покаже, де йому справжнє місце.

Чи повішений насильно, чи повісився самовільно — вішальник лишається вішальником. Чи нарід доходить до соціалізації добровільно, наслідком виборів, чи його до того ведуть насильно, за ніс і за руку, — справа не міняє суті. Головне — до чого його ведуть або до чого він іде. Ліквідація класи капіталістів, усунування дріб і засобів виробництва, державне загальне планування, а в наслідок цього голод і злидні — ось до чого в першу чергу веде всякий соціалізм. І передбачаючи все це, та бачачи з практики в Советському Союзі, частина людей — антимарксистів — застерігає людство перед нещастям, що його через невідомість можуть не розуміти.

Вживаємо терміну „демократичний соціалізм” ... То, значить, існує десь „недемократичний” соціалізм? В цьому й питання. Ми говоримо — що в Сталіна якраз і є той „недемократичний соціалізм”. Бо якщо б його не було, то на віщо потрібний термін „демократич-

ний” (соціалізм)? Якщо „соціалізм” — точно окреслене поняття — то навіщо до нього чіпляти пояснення-епітети? Ясно окреслені слова не потребують епітетів: якщо сіль солона, то ми не говоримо — „імо солону сіль”, а говоримо просто: „імо сіль”, і знаємо, що від того в роті робиться солоно, а не солодко. Якщо „соціалізм” чітко визначає поняття соціалізму, то навіщо всі ті епітети, які до нього доцільно: демократичний, національний, правий, лівий, християнський? Але якщо такі епітети вже є й теоретично себе оправдують, то чому ми не маємо права вжити ще один епітет — „недемократичний”, або через практику большевицького порадкування більш конкретний й більш промовистий — „сталінський соціалізм”?

Про це розходиться. А про ідею соціалізму взагалі говорити — то вже інша тема. Хоч вона безперечно не може обговорюватися без наведення прикладу Советського Союзу, де той соціалізм будували впродовж тридцяти років, чому й я чому тему пов'язав із сталінською практикою в своїй статті „Соціалізм чи капіталізм” („На Чужині”, ч. 30).

П. Животко для чогось уживає виразу „Сталін-демократ”, рекомендує мені вжити цей термін, а пізніше додає ще Сталін — „християнин” і „православний”. Для чого це? Сталін християнином себе ніколи не вважав, тим більше — не називав. Так само — „православним”. Врешті, хіба не бачить світ, що за „християнство” в Советському Союзі і коли воно появилось?

А в соціалізмі в Советському союзі — досить довгі вуса. Він там не від сьогодні, а від досить довгого часу — від 7. листопада 1917 р.

Хто перший ворог Сталіна? Кожна політична партія на еміграції вважає, що тільки їй належить честь бути ворогом ч. 1. А ми бачимо з практики, що Сталін ворогів своїх не номерує, а винищує їх, якщо має для того змогу в такому порядку, в якому це корисно для „генеральної лінії” „на даному етапі”. Кого Сталін тепер найбільше боїться? Мабуть, атомової бомби боїться він найбільше, більше, ніж будь-якої ідеї. А за тим іде слово „свобода” і „хліб” для народу. Оце ідеї, яких Сталін боїться. Не перемимо, що Сталін боїться й комуністів-троцькістів, і соціалістів, і націоналістів, і капіталістів і всіх, якщо вони не з ним... Але кому він намалював на лобі число „1” — важко певно сказати. Якщо Ви твердите, пане Животко, що соціалістам — то Вам просто так здається... від самоперебільшування — в людей буває така хвороба.

Врешті, зводячи думку до кінця, коротко скажемо: якщо Сталін не демократ і буде свій соціалізм без демократизму, то що в тому дивного? Він буде свій соціалізм на ґрунті диктатури пролетаріату, а ці речі — диктатура пролетаріату й соціалізм, здається, одна одну не виключають. Немає чого нападатися на бідного Сталіна за те, що він робить свій чортівський експеримент „не по Мар-

(УБІ) З нагоди 30-річчя антинародної фікції — УССР, що накинута українському народові з метою його поневолення, і беззастережної експлуатації надр і багатств України Московщиною, була скликана спеціальна сесія „верховної Ради УССР”.

Підкреслюючи нібито особливу прихильність до українського народу і зацікавлення турботами України большевицьким московським урядом, на сесію до Києва був відряджений і виступив там з привітанням від ЦК ВКП(б) советський міністер закордонних справ В. Молотов.

У своєму виступі Молотов особливо наголошував „заслуги советської влади у воз'єднанні всіх українських земель” та дозволив собі виявити впевненість у тому, що „народ України буде і надалі підтримувати всі заходи і міроприємства большевицької партії”. Не забув згадати і про те, що „багато років довелось українському народові витратити на успішну тіквідацію своїх внутрішніх ворогів — буржуазних націоналістів”.

Виступаючи з черги, Нікіта Хрущов, що нахабно посмів московською мовою забирати голос в імені українського народу (твердячи: ми українці), усю свою промову присвятив „неподільній дружбі російського й українського народів”.

Щоденною нашою працею, — казав Хрущов, — є плекання дружби з великим російським народом. Хто бореться проти неї — той є ворог українського народу. Ми повинні його виявляти і безпощадно нищити”.

Далі Хрущов люто накидається на українських націоналістів: „У першу чергу наші зусилля повин-

ксу”; навпаки — якраз точно по Марксу, бо якби робив не по Марксу, то не змущував би кожного партійця й розумнішого комсомольця перечитувати та студіювати твори Маркса, видавані не малими тиражами. Те, чого Сталін боїться, не дає в руки навіть більш довірених партійців, те він старанно ховає від їхнього ока, а з Марксом він щось не дуже ховається, бо бачить, що з ним усе в порядку.

Кажуть, що Маркс перелякався б, якби побачив те, що зробили большевики, керуючись його писаними настановами, і знову ще раз помер би, щоб більше ніколи не вставати. Що ж, цілком можливо! Але ми гадаємо, що маючи крихітку людської честі, він би скоріше повісився, побачивши, до чого довели його настанови...

Про це, врешті, добре відповідає п. Животкові М. Орест у своєму відкритому листі „Кум там, де коровай” („Орлик”, ч. 12).

Отаке то з сталінським соціалізмом. Не варто лаяти Сталіна за те, що він у дечому, може не дотримався формули, будуючи соціалізм. Він зробив усе, що міг, щоб догодити теорії марксизму. В житті не все виходить точно таке, як у формулах. В. Онуфрієнко

ні бути спрямовані проти українсько-німецьких націоналістів, які стали на послуги англо-американського імперіалізму. Український націоналізм мусить бути викорчований з корінням”.

У привітанні Сталіну, прийнятому сесією, говориться, що „завдяки знищенню буржуазної Центральної Ради та ворожій агентурі — українських націоналістів постанала можливість розвитку і розквіту української соціалістичної держави”.

У день „свята” у Києві на Хрещатику відбулася демонстрація трудящих столиці, у якій, за відомостями київського радіо, взяло участь понад 300 тисяч киян. На „урядовій” трибуні був присутній Молотов.

Після демонстрації відбулося відкриття пам'ятника генералові Ватутіну, що командував советськими військами при здобутті Києва у 1943 р. і якого роком пізніше застрілили частини УПА. Того ж дня закладено пам'ятник українському большевицькому Щорсу, що боровся у 1918 р. проти військ УНР.

Очевидно відчуваючи наближення грізного і безпощадного до ворогів революційного зриву українського народу, большевики і за цим разом театральною бутафорією „святкування” хочуть заховати справжній стан речей на Україні перед світом. Але це вже останні їхні режисерські вправи...

З нагоди „свят” верховний совет СССР нагородив 7472 „визначних осіб” України орденами і медалями.

Як видно, металевими брязкальцями хоче Москва і надалі втримати промосковську мораль деяких українських поплентачів. Як довго?

† АНДРІЙ ДЕМКОВИЧ-ДОБРЯНСЬКИЙ мистець-маляр

В навечір'я Різдва помер у Регенсбурзі після кількомісячної недуги і паралічу Андрій Демкович-Добрянський, проживши 62 р. Бл. п. Добрянський, одна із найвизначніших галицьких професійних церковних малярів; з-під його пензля вийшла м. ін. єпископська каплиця в Станиславові і ряд церков по галицьких містах і селах. Остання його праця це таборова церква в Ноймаркті. Всі праці мистця видержані в українському церковному бароко на першій міжнародній виставці малярства в таборі Ноймаркт 1945 р. його образ-проект головної нави української церкви викликавав подив і захоплення в чужинців — головню англіців й американців — своєю монументальністю, пієтизмом, а за разом живістю красок.

Черга за ділом

(ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ)

Можна лише схвалити і ствердити неабияку рацію розпочатої на сторінках „Нашої Думки” дискусії над потребою і гострою konieczністю поєднання обох відламів українського націоналізму.

Більше того, хочеться вважати започатковану дискусію за провістя швидкого зросту і монолітного скріплення найбільш тривкої і випробуваної у жорстоких умовах підпілля і відкритої боротьби з окупантом Організації Українських Націоналістів, що найбільше несе на собі тягар визвольної боротьби і всеціло стоїть ідеєю і чином на захисті природних прав українського народу на своє незалежне державне існування.

Розлам в ОУН мав для української визвольної боротьби різночот фатальні наслідки. І коли нині дехто з противників націоналізму твердить, що ідеї і гасла ОУН були чужі на Наддніпрянщині для українських мас, що нібито послужило причиною заломання там націоналістів, — то це є справжня вигадка. Не ідея української самостійності і права українського народу на життя за власною уподобою, — що є основою націоналістичної ідеології, — були несприйняті народними масами на сході. Навпаки, ця ідея живе і тепер в серцях багатомільйонного народу, хоч можливо ще багатьом доводиться під терором окупанта „славити” його устрій та „всенародного вождя”.

Націоналістична концепція своїм змістом і цілями, є нині найбільш сприйнята народними масами, як єдина, що спирається на українську ідею життя і не навіяна „чужими вітрами”. Вона є виразником давно накіптілої ненависти народу до окупантів, а синтезом її, є властива його вдачі і рисам ментальності засада християнського співжиття і творчої співпраці всіх його верств на благо нації і самого себе.

Дуже помилково гадає дехто з наших соціалістів, що засадничі питання української визвольної політики, які в 1917/18 р. востаннє і тепер на собі у першу чергу відбиток невирішеної з часів жовтневої революції соціальної проблеми. Нехай буде відомо, також і тим наддніпрянцям, які з 1941 р. є незнайомі з підсоветською дійсністю, що найбільше прозріння і національне усвідомлення, як і зрозуміння жорстокого потоптання московським народом прав української нації, що понад все вимагається у національному зриві, наступило саме в 1943/44 рр. при поверненні большевиків на землі України.

Ставка большевицької пропаганди на братність московського та українського народів є наочним показником національного освідомлення і прозріння українських народних мас. Бурхливим каталізатором у цьому глибокому процесі були воєнні події в 1941—1944 рр. та прихід на Україну націоналі-

стичних кадрів. Коли сьогодні Москва галасує про українську „державність” всередині і назовні СССР, то це лише вияв її безсилля у подоланні сепаратистичних тенденцій на Україні.

Ширення українського націоналізму на Наддніпрянщині у воєнні роки є цілком закономірне і виправдане з боку історичної перспективи явище. Шкода бо говорити, щоб якийсь українець міг жертвувати собою за здобуття держави, носячи в голові в першу чергу прагнення соціального впорядкування і власного інтересу; коли він не буде думати в першу чергу про національне розкріпачення.

Там, де у свідомості і почуттях народних мас не домінує ідея визволення і державного самовизначення — там ніколи не може бути побудована держава. Лише опановані воєвничими ідеями націоналізму народні маси можна кинути у полум'я жорстокої боротьби за державу.

Бездержавний нарід, що йде боротись за „власні фабрики й землі”, не розуміючи, що це може принести йому лише власна держава, не доріс до неї. Нарід, що не кипить гнівом і ненавистю до свого поневолювача і дає піймати себе на його „соціальні гачки”, буде у ярмі аж до часу свого національно-державного прозріння. Отож твердження соціалістів про примат соціального у нашій визвольній політиці є, очевидно, для самих їх незрозумілим запереченням державничого дозріння нашого народу. Але, на щастя, так не є. Як у всякому бездержавному народі, русійною силою боротьби нашого народу є ідеї воєвничого українського націоналізму (як його називають і большевики). І тому силою обставин український націоналізм і його бойова організація ОУН покликана очолити всенародний зрив.

Шукати шляхів до щасливого майбутнього наш нарід не буде в соціалістичних доктринах. Йому досить штучно насадженої большевиками „клясової боротьби”, що коштувала мільйонів жертв. Лагідному, довірливому і товариському з природи українцеві, тим більше ортодоксальному християнинові, може відповідати лише устрій національного солідаризму, — тобто всенародної гармонії.

Тому для тих, хто ще вчора був під большевиками і знає відносини та настрої, що панують серед українського народу і в советській армії, стаття про поєднання обох відламів ОУН принесла справжню радість.

Декому з українців, ще вчорашнім советським воякам, була і під советами добре знана діяльність ОУН. Коли советська армія повертала на Україну в 1944 р., особливо в Галичині та на Волині, агента МГБ (НКВД) в армії розвинула шалену агітацію проти ОУН, причіпляючи їй ярлик „зрадника” українського народу. Над

усіма українцями й війську була запроваджена контролья, щоб не допустити до зв'язків з членами ОУН на місцях стоянки військ. Але українці не приховували своїх симпатій до ОУН і були випадки, коли в лісових районах вони контактувалися з членами підпілля та повідомляли їх про рух советських військ.

Багато української інтелігенції в роки німецької окупації щиро поділяли всі успіхи та негоди Організації на рідних землях, були захоплені і здивовані жертвистістю її членів, що гинули за святу для всіх українську ідею державності. Але поруч вони були глибоко вражені, — і це їх відштовхувало від активної діяльності і вступу в ОУН, — непримиримою ворожнечою і взаємним поборюванням обох її відламів.

Та загальна криза на українському визвольному відтинку, що точиться дотепер і виявлена у творенні безліч партій не є показником різноманітності ідеологій і визвольних концепцій, а є прямим виявом і реакцією на розлам в ОУН.

Специфіка української визвольної боротьби, навпаки у протипагу теперішньому станови розпорошеності вимагає єдиної бойової організації, що беручи курс не на „модерні ідеології” і „партійні зв'язки з одиорідними іншими країн” була б виразником бойової сили цілого українського народу. Потрібен монолітний український пробоевий і органічно близький душі народу ідеологічно-світоглядний п'ястук, що у всій ширині втілював би колосальну фізичну силу національного спротиву і духовно-ідеологічну змістовність цілої нації.

На сучасному етапі міць нашого визвольного фронту і успіху боротьби не в сотнях рядків різних програм і устроїв, взорованих на чужому писанні, а в монолітності і силі пробоевої організації, що об'єднала б у своїх лавах найбільш ідейний і бойовий елемент усіх українських земель та була б сперта не на соціалістичну програму „усуспільнення фабрик і заводів” чи „кооперативного сільського господарства”, а на святу віру в ідею національного солідаризму і волю до чину в її ім'я. Потрібні фанатики не „соціальної рівності”, а фанатики Незалежності, Самостійності Держави, Національної Єдності.

Коли сьогодні український нарід здолеаний і пригноблений окупантом горить святим бажанням вигнати загарбників із своєї землі і жити окремішнім державним життям, то це показник, що він доріс до поняття державного народу. Він потребує у своїй боротьбі провідної ідеологічно-політичної сили, яка б спрямовувала у вірне русло його визвольно-бойову кінетику. Ймення тій силі є український націоналізм.

У цю відповідальну хвилину на терези української історії поставлений державницький розум ке-

За єдиний центр визвольної боротьби народів

Як повідомляє УВІ, три між-національні організації — Інтернаціонал Свободи, Прометей та АБН — об'єдналися в одну Антибольшевицьку Лігу Освободження Народів — АЛОН.

Постання АЛОН та його нинішня перехідна координаційна форма — це завершення першого етапу тих визвольних революційних процесів серед поневолених Москвою народів, що від зверх чвертьстоліття кидають у лоб московсько-большевицького імперіалізму своє нездолане НІ.

Трагічний досвід 1917/18 рр. повчив, що всі народи європейського Сходу та Азії є в рівній мірі загрожені московським поневоленням, незалежно від хамелеонського мерехтіння Москви. Всяка успішна боротьба за національне й соціальне визволення поневолених Москвою народів мусить виходити з однієї платформи одного спільного ворога — Москви.

Ця ідея одного визвольного фронту народів, що постала ще в 1918 р. на першому Конгресі Поневолених Москвою Народів у Києві, на жаль, не стала тоді угольним каменем національно-визвольного зриву, однак ідея зродилася і в 1926 р. знайшла свої перші організаційні форми під назвою „Прометей“.

З кінцем другої світової війни цю ідею підхопила міжнародна організація, яка після війни виступила під назвою Антибольшевицький Блок Народів.

Після закінчення війни створилася нова ситуація. Ряд народів Центральної Європи опинилися в ситуації, що рішучо вела до заіснування того стану, в якому вже знаходилися народи європейського Сходу та підсоветської Азії. Рівночасно із поширенням большевицької системи міжнародного поневолення — мусів зростати й об'єднаний фронт визвольної боротьби, шляхом включення до нього визвольних сил ново-поневолених згл. загрожених большевицьким народів. До воюючих Східної Європи та підсоветської Азії долучувалася і Центральна Європа, включно з Балканами. У відповідь на цю нову ситуацію, в 1946 р. постає Інтернаціонал Свободи. Об'єднуючи в своїх рядах визвольні народо-правницькі сили Схід-

рівників обох відламів ОУН, покривджена частина якого вже подала свій голос про поєднання. Ходить не про амбіції й пости, а залежить на успіху справи на цілому історичному етапі. Тому тим, кому поняття національної Свободи, Честі і Незалежності Нації стоять понад усе, для кого поняття соборності не пустий звук, а святий закон життя й діяльності, хто революцією не спекулює і не робить на ній кар'єри, — той лише вітає і вірить у найскорше порозуміння і поєднання обох відламів ОУН — провідної й монолітної сили українського визвольного фронту. Полк. І. Шеремета

ньої й Центральної Європи та підсоветської Азії, Інтернаціонал Свободи поставив в основу своєї ідейно-програмової діяльності два моменти.

1. Важливість органічного розгорнення правильної концепції визвольної антибольшевицької боротьби, що є одною з основ тривалої консолідації визвольного фронту народів.

2. Другий і новий момент, що його вніс у процес Визвольної Революції Народів Інтернаціонал Свободи, — це кристалізація ідейно-програмових залогень і розгорнення політичної концепції співжиття та співпраці народів. На місце міжнародного ладу поневолення та імперіалізму Інтернаціонал Свободи видвигає ідею нового ладу свободи та солідаризму народів, що в'є гео-політичному просторі учасників в Інтернаціоналі Свободи Народів конкретизується в концепцію Конфедерації Народів Інтерконтиненту.

В процесі розгорнення роботи керівні кола Інтернаціоналу Свободи швидко прийшли до переконання, що процес консолідації визвольних сил поневолених і загрожених большевизмом народів ніяк не зможе вивершитися в поможених організаційних формах (Інтернаціонал Свободи, Прометей, АБН). Було кінечним звести всі існуючі антибольшевицькі організаційні форми боротьби на міжнародному відтинку до одного спільного знаменника.

Так за ініціативою Президії Інтернаціоналу Свободи, після довгих переговорів із представниками Прометей та АБН прийшло, шляхом взаємного вирозуміння та загальної доброї волі, до узгодження спільних основних позицій, які в засаді не були ані розбіжні, ані віддалені від себе, а тільки себе взаємно доповняючі, та до оформлення першого перехідного етапу об'єднання всіх трьох міжнародних організацій в Антибольшевицьку Лігу Освободження Народів, як координаційної надбудови, побудованої на принципі організаційного представництва.

Вилані Комунікат та Декларація АЛОН — це в рівній мірі вклад вартостей усіх трьох міжнародних формацій, а зокрема правд голошених від ряду лів ОУН, як передовим авангардом Української Національної Революції.

Тому АЛОН — це перш за все перемога здорової ідеї консолідації та координації визвольних сил Східної і Центральної Європи та підсоветської Азії. Це своєрідний КУК на зовнішньому відтинку визвольної боротьби народів проти московсько-большевицького імперіалізму.

Примат визвольної боротьби визнано повністю всіми політичними угрупованнями, як українського, так і всіх інших народів АЛОН.

З української сторони в АЛОН беруть участь від Інтернаціоналу Свободи — представники КУК-у, від Прометей — представники кру-

гів УНР, від АБН — представники ОУНС, — отже ввесь нинішній український політичний світ.

Цей процес консолідації сил на зовнішньому відтинку визвольної боротьби знаходиться щойно на першому етапі свого розвитку.

Треба сподіватися, що учасники в АЛОН сили викажуться й на будуче вирозумілістю та політичною мудрістю, для переведення в назрілому другому етапі повного об'єднання трьох міжнародних формацій на принципі національного представництва та їх необхідної і безпρόволочної ліквідації поодинокі, з метою створення одного могутнього організаційного Центру Визвольної Боротьби Народів — АЛОН, що єдино зможе вивести успішну реалізацію його широко zakresних цілей та є одним із поточних програмових намагає Інтернаціоналу Свободи.

І. Барда

Атентат на Ганді

30 січня згинув у наслідок атентату Магатма Ганді, відомий індуський політичний діяч. Ганді збирався саме до ранньої молитви, коли розляглося кілька револьверових стрілів і Ганді впав закритим на землі. Його відвезено негайно до лікарні, де він через годину помер. Атентатчика арештовано. Є це з походження індус. Здогадуються, що причиною атентату були намагання Ганді примирити індусів з мусульманами.

Смерть Ганді викликала велике пригноблення в Індії. Президент Пакістану Джіннаг з сумом ствердив, що смерть Ганді буде мати трагічні наслідки для Індії й Пакістану. Наче на підтвердження слів Джіннага, що в день смерті Ганді наново почалися в деяких місцевостях криваві бійки між мусульманами й індусами.

Усі країни світу вшанували пам'ять Ганді. Етлі в промові по радіо відзначив заслуги Ганді. Також президент Трумен висловив свій жаль з приводу смерті цього світового масштабу політичного діяча. Біля будинку Об'єднаних Націй в Нью-Йорку спушено прапори до половини щогли. Також у цілому ряті інших держав відбулися офіційні святкування в честь Ганді.

В понеділок 5 січня ц. р. після короткої, але тяжкої недуги померла в Празі

пані ВІРА ОЛЕСЬ-КАНДИБА, мати сл. п. О. Ольжича й дружина сл. п. О. Олеса.

В. І. П.

Всім, хто вислали мені привітання з днем Ангела, Різдом Христовим і Новим Роком складаю щире подяку.

М. КАПУСТЯНСЬКИЙ

Вояцька честь — національна честь

Перед нами письмо одного нашого полоненого з Англії, писане невірною рукою селянина або робітника, в якому повідомляє він із нескриваним жалем свого друга про голодівку наших земляків, що тільки що туди приїхали. Голодівка — останній засіб оборони безборонної людини проти насилля, не маючи змоги вжити зброї, як це роблять вояки, коли цільним стрілом кладуть шантажиста трупом, обороняючи не тільки себе, але й етичний принцип. За який етичний принцип і проти якого ворога змагалися наші земляки в Англії, уживаючи цієї останньої цивільної зброї? Проти власного брата, воєнно-полоненого, якого представила до них у ролі перекладача англійська влада. Так протестували земляки проти висилки до них „фашистів”. Не важне, що мусіли вони перервати голодівку, не добившись успіху, лише компромітації, та кож не важне, що „фашист” далі залишився, як перекладач, за те важне тут, як ставиться „народ” до своєї власної збройної сили.

Цей факт не є відокремлений. В Інсбруку відганяли наших ранених вояків від порога допомогівих установ, на зборах жіноцтва в Фельдкірху пацекувала проти них, цькованих і голодних, одна дружинниця св. Ольги, в Регенсбургу робила донос одна лікарка і т. д. і т. д. Повстає питання, в якому надгнилому мозку можуть вилягати такі думки й таке постування? Вже давно настав час, щоб ці нікчемні явища висвітлити й нап'ятувати,

бо народ, який не вміє шанувати своєї збройної сили, не заслуговує на власну державність і, якщо і дістав би її в дарунку — стратить її в одніську глупу піч, бо ж військова честь є честю нації і запорукою її незалежності.

Виходячи з цього заложення, твердимо: переводити таку голодівку могли тільки вороги українського народу, підбехтавши темну масу, відганяти від допомогівих установ могли тільки труси, що тваринним інстинктом боронили власної шкіри, не знаючи про наставлення нової влади. Це ж ясне, що які цілі не мали б були тодішні можновладці, наш легіон творився під час останньої війни, як зв'язок власної незалежної армії, щоб збройною рукою вибороти суверенність вітчизні. З цієї причини збиралися в ньому й відповідно наставлені вояки. Вистачить згадати, що один старшина, підготувавши відповідний список, вирвав з однієї подільської тюрми 150 хлопців, що очікували розстрілу, і перевіз їх до військової формації. Називати їх сьогодні фашистами або колоніальними військами — це кидати на них наклеп, яким клейнуємо себе самих. І ще треба згадати, що в пізнішому часі вважали таку військову службу за вишкіл. Провідники з УПА відганяли від своїх відділів дезертирів, хоч самі стояли в боях з ні-

мецьким окупантом, кажучи, що їм не треба неуків, тільки вишколених старшин; щойно по скінченні школи обіцяли їх прийняти, то ж вони, маючи нагоду, мусять присвоїти відповідне знання не лише для себе, але й для лісовиків, щоб уміти воювати „технікою” — не довбнею, як за гайдамацьких часів.

Отже закидувати нині нашим хлопцям фашизм — це явна провокація, вони ж бо самовідреченим та лицарським чином засвідчували у великий і страшний час тільки свою любов до вітчизни.

Наш останній легіон був виразним повторенням попереднього, в якому січовики не хотіли з початку навіть присягати на вірність цісареві і поповнювалися пізніше нелегально проти волі австрійського уряду і генерального штабу. Серед змінених умов змінилася тільки тактика, за те засада залишилася та сама. Не треба бути прококом, щоб передбачити:

Якщо заіснують відповідні умовини, творитимемо і в майбутності легіон, хоч би він навіть мусів бути складовою частиною чужого війська.

Його цілі не будуть інші, ніж попередні, його тактика буде пристосована до обставин. Дехто бажав би ставити і в цім випадку „проблему”, бажав би переводити дискусію, серед яких умов можна це робити, серед яких не можна, переводити дискусію, маючи готову відповідь, неначе б то не було в новітній історії ніодного випадку, щоб з таких військових з'єднань повстала держава. Пощо переводити дискусію, як мається готова розв'язка — залишитися тимчасом таємницею. На такі питання ми маємо інші відповіді.

Українське військо мусить повставати за всяких умов, а здійснення його цілей не буде узалежене від волі чи сваволі чужих, лише від його добірності і чисельності, від розуму політичного проводу й одностайності цілої нації, яка стояла б за його плечима непорушною стіною, об яку воно морально опиралося б і поповнювалося б.

Від цієї засади не зіб'ють нас ніякі плачливі сантиментальності, що, мовляв, таке військо буде нащтовхуватися раз-у-раз своїм багнетом на груди рідного брата, як це було на Маківці, коли від кулі січовиків згинув солдат з кобзарем за пазухою. Це є трагічний випадок, але не відокремлений! На жаль, наша бувальщина переповнена трагедією. Але

як довго буде справувати на Україні державну владу чужий наїзник, так довго такі явища будуть супроводжати наш визвольний змаг.

І тимто ж ця трагедія не є совершена. Є ще страшніша — по-

літичного братовбивства в наслідок партійного засліплення, дурноти і... підсенту. Ці явища рабської ментальності, невірбленія і злочину треба випалювати серед нас розпеченим залізом, щоб ми справді ставали монолітом, об який розбивалися б чужі хвилі, а в тіні якого знаходили б захист знеможені борці.

Певно, власна формація війська була б ідеальна і чудесна, але хто чуда конечно потребує, хай читає біблію. Навіть французьке військо де Голя було в складі чужих армій — англо-американських. Що ця залежність була важка, показує досвід у політиці: Франція стратила одним махом великодержавне становище і тільки питома вага французького народу і зручність його дипломатів привернули їй майже передвоєний блиск. Так мусить виглядати кожна військова акція на тлі історичного процесу, розглядаючи його мілітарно й політично, якщо військо є рам'ям, яким керує голова на дебелиму тілі.

Розуміється, таке становище вимагає, щоб політики вважали себе такими самими вояками, що і їх браття на фронті, різнившись від них тільки іншим стратегічним завданням. Тимто треба, щоб вони побіч інших прикмет були ще й відважні і зуміли у вирішній хвилині кинути власним союзникам тверде слово **ні** і не зважати на зогрозу стражити волю або й життя, бо лише так, будучи складовою частиною чужого війська, вдержать вони свою автономність, ба, більше — самостійність власних дій і цілей.

Усвідомлення, що наш кожний військовий чин є диктований тільки здобуванням незалежної соборної держави, мусить недопускати до нікчемних голодівок, які безчещують нас, як націю; мусить звільнити від непотрібних дискусій, які піднімають незрячі дячки, розцінюючи навіть колишні бої за західню Україну, як бої за мостовий причілок західньо-європейських потуг (sic); мусить замкнути уста при розбиванні легенди про січовиків, як це блиндить такий Л. Цегельський з Америки. Ми не можемо стояти раз-у-раз на дикій пустелі, де кожнісіньке покоління розпочинало б завжди від себе самого, а до цього дійдемо, як зрештою і в багатьох інших справах, якщо відкидатимемо передчорашніх січовиків, вчорашніх легіонерів і сьогоднішніх упістів, нехай щодо цих останніх добиралися будемо щойно завтра. Ні, мусимо стати аж одержимі три таким то усвідомленні:

Наші військові чини — це вогнива одного ланцюга, що лучить сьогоднішню добу з козацькими змаганнями та княжими походами і тимто нема між ними сутньої різниці: всюди те саме наставлення, ті самі цілі — велич незалежної держави.

Ростислав Єндик

За справжній мир

Українська демократична і соціалістична преса оголосила війну українському націоналізмові. До такого висновку доходимо, уважно слідкуючи за пресою цих середовищ. Треба до того додати, що ці середовища, сидючи досі у вигідному політичному запіллі до деякої міри до вибуху другої світової війни, а під час її вибуху зокрема, вийшли тепер у світ, зголошуючись до керівництва у політичному українському житті з уваги на сприятливу, на їх думку, міжнародну ситуацію. Забувши про все минуле, очевидно своє, наші демократи й соціалісти тут на еміграції почали скажений наступ передусім проти українського націоналізму і націоналістичних середовищ, переступаючи границі зобов'язань взятих на себе про форму боротьби із політичними противниками.

Кампанію почала „На Чужині” — „Наша Боротьба” (орган УРДП) — „Українські Вісті”, а перед веде ославнене „Наше Життя”. Не місце тут перелічувати статті, інформації чи сенсаційні нотатки, розкидані продовж останнього часу, чи навіть від початку існування цих журналів і газет. Константуємо факт, що це організований спосіб боротьби проти українського націоналізму. Розуміємо це просто. Демократично-соціалістична преса, використовуючи злочини і помилки певного відламу націоналістів, т. зв. „блискуче відокремлених” старється в очах громадянства в дуже брудному світлі представити український націоналізм взагалі, а українських націоналістів зокрема. При чому не щадять епітетів, називаючи цей рух „чорною реакцією”, що постала під впливом „подуву західно-європейських вітрів”, а членів цих організацій чи самі організації називається „тоталістами”, „вождями”, „бандитами” чи „злочинцями”. Так отже в цій шаленій кампанії ми не добачуємо розмежування між ідеєю українського націоналізму, великого вкладу українського націоналістичного руху в українську визвольну боротьбу, не говориться про те, що „блискуче відокремлені” це не єдині націоналісти і що серед ОУН Бандери не всі „злочинці” й „бандити”. Ми є також свідками цювання одних на других. Ми звичайно розуміємо цю тактику. Тактика підсилювання ненависти і стану кипіння та вдержування розбиття серед націоналістичних середовищ є конечно і потрібна їм. Тільки за умов такого розбиття та підсилювання комплексу ненависти між одними і другими, можливо демократам і соціалістам вийти у світ, вбираючись в тогу новітніх апостолів т. зв. „українського миру” та виступаючи у формі організацій „єдності в різноманітності”, чи голосючи нову еру т. зв. „демократичного соціалізму”. В ім'я правди треба сказати, що ОУН Бандери в своїй „революційній техніці” дала чимало аргументів, що зумовлюють заняття до них негативне ставовиття, чи осудити їх.

Пишемо це тому, що прийшли до переконання в безглуздість ведення цієї кампанії в такій формі та по такому плані. Ця кампанія не помагає, а навпаки шкодить в органічному процесі консолідації. Тактика генералізування певних злочинних фактів чи політичних помилок, скидаючи відповідальність за їх на український націоналізм і українських націоналістів, за проступки окремих злочинних елементів певного відламу націоналістів, це очевидно дуже непедагогічна терапія стосована „достойним сеньйорами і апостолами правди” нашого політичного життя. При чому новітні апостоли „українського миру” дуже радо відбувають екскурсії в минуле і цим минулим бажають свого противника покласти на лопатки. Ми думаємо, що саме нічого більше небезпечного немає, як подібні екскурсії в минуле. Вже П. К. Боярський у недавно виданій брошурі „Українська внутрішня політика” звертає увагу авторові статті в „На Чужині” під заголовком „Український Мир”, що „хто хоче говорити за майбутнє, той мусить призабути минуле”. Але новітні апостоли „українського миру” неоправдані. Цим ми хочемо одночасно застеретись, щоб оминати зайвого непорозуміння перед апологією чи промовчуванням певних каригідних фактів, чи політичних помилок, тих чи інших політичних середовищ. Ми хочемо радше впровадити трохи світла в темряву і назвати факти по імені, а не їх приховувати. Треба чесно і відверто сказати, що справа не в „блискучім відокремленні” та в його промахах чи політичних помилках, а справа в боротьбі з націоналізмом взагалі. Треба отже ж передовсім во ім'я правди визнати велику і позитивну роль українського націоналізму і ОУН в минулому і її реальну силу під сучасну пору. Треба визнати кіннець-кінців, що ніхто більше як українські націоналісти саме у ми-

нулому і тепер прокладали і прокладають важкий шлях під ідею і реалізацію справжнього українського миру. Можна не годитись із шкідливою тактикою ОУН Бандери у сьогоднішньому українському житті, можна і треба осудити деякі злочини, напр. братовбивства, але аж ніяк не можна називати їх всіх „бандитами” і „злочинцями”, як це роблять панове Феденки.

Це аж ніяк не причиниться до терапії певних злочинних явищ у нашому житті. Це нарешті повинно зрозуміти зарозуміло-претенсіональні сеньйори нової ери т. зв. демократичного соціалізму з „Нашого Життя”. Фактом є, що ОУН Бандери зробило помилку в дні 30 червня 1941 р. включно із своєю декларацією т. зв. уряду Стецька з його ж „відновленням української державності”. Але тоді дозвольте запитати, що являв собою т. зв. „варшавський договір” із 1920 р.? В конституції держави, на терені якої перебував тоді уряд УНР було сказано, що коли голова держави змагається до зміни границь держави і зробити у тому напрямку певні потягнення, то цей вчинок кваліфікується... як державна зрада. Ми знаємо, зокрема дехто тепер собі пригадав, що Акт Соборності з 22 січня 1919 р. діяв, діє і зобов'язує нас усіх. Якже ж тоді можна зіставити ці дві дати разом? Т. зв. „варшавський договір” (невідкритий офіційно досі — прим. автора) і Акт Соборності з 22 січня 1919 року. Ми знаємо, що ті панове навчилися говорити у Варшаві: „то це іншого”! Так отже, апостоли українського миру, залиште минуле, коли не хоче балканізувати і так збалканізоване наше українське життя!

Видумайте кращий метод лікування „хворого українського організму”, коли в своїй зарозумілості чуетесь до цього покликаними та найдіть кращий шлях до справжнього українського миру!

Д-р З. Г-ський

Зустріч з німецькими журналістами

Дня 13 січня 1948 з ініціативи СУЖ-у відбулася в Карльсруге перша українсько-німецька пресова конференція, в якій взяло активну участь 48 журналістів американської та французької зони і два старшини УПА.

Конференція проводилась під лایتмотивом „Україна сьогодні” й мала на меті поінформувати німецьку пресу про дійсне положення в Україні, про боротьбу українського народу за своє самостійне життя в Суверенній Українській Державі та про українську еміграцію. В тій цілі виголошено 5 коротких доповідей, що подали багато конкретного матеріалу. Кожна з доповідей викликала велике зацікавлення, деякі — навіть велике здивування нашою витривалістю та досягненнями, наслідком

чого приходив ряд запитів, на які українські журналісти радо відповідали. Німецькі журналісти цікавилися особливо боротьбою за визволення та діяльністю, побутом і задумами української еміграції, її суспільно-громадськими та політичним життям.

Велике зацікавлення викликало загальне інтерв'ю зі старшинами УПА. Чужинці поставили около 40 запитів, що відносились головню до організації УПА, її боєвих дій, прохарчування, втрат, досліджень, маршу певних частин на Захід і т. п. Тут з'ясовано також характер УПА, командування і т. п. і в той спосіб спростовано ряд недоречностей, які про УПА подавала німецька преса.

Факт відбуття конференції належить розцінювати, як позитивне

Нова позика

Ледве переведено девальвацію, яка на 10 разів зменшила вартість советського гроша і тим самим ограбила мільйонам робітників їх ощадності, коли Рада Міністрів СССР видала розпорядження про випущення цілого ряду позик. І так на місце великого тягару на населення у формі одноразового девальваційного обезцінення рубля приходить система безперервного витягання кєрвавиці з робітників, селян та інтелігенції.

Постанова передбачує випуск цілого ряду державних позик на час 20 років. Кожна чергова позика випускається на 1 мільярд рублів, яка розміщується „добровільно” серед населення. Беремо добровільно в ладки тому, що кожен громадянин СССР знає, кількі різних засобів і пресі вживають державні та партійні органи для того, щоб розпродати випущені облігації.

Кожна 1 мільярдова позика складається зі 100.000 серій, а кожна серія має облігацій на 10.000 рублів. Облігації випускаються по 200 і 100 рублів.

Позику опроцентується на 3% річно, які виплачується у формі виграшей, які переводяться кілька разів у році. Отже відсотки мають бути тим чинником, який заманювати буде приватні ощадності до державних кас. Здавалося б — явище зовсім нормальне, яке зустрічаємо майже в усіх державах. Але проте яка велика різни-

явище. Мусимо усвідомити собі, що правдива інформація чужинців може викликати в них симпатію до нашої Святої Справи. А це для нас не може бути байдужим. Уважаємо, що наша політика повинна змагати до того, щоб приєднати якнайбільше приятелів для нашої справи, а де цього не можна досягнути, то треба подбати про те, щоб зробити щонайменше неутральним. У кожному випадку треба прямувати до того, щоб чимбільше зменшити число і силу наших ворогів. Преса в цьому може відіграти дуже важливу роль. Тому, незалежно від тих колосальних втрат, що їх заподіяв Україні гітлерівський режим, як також незалежно від того, що німці програли війну, з існуванням німецького народу треба рахуватися. Як бачимо, з ним змушені рахуватися й світові потуги, що вийшли побідниками в останній війні. Крім того ми живемо на території того народу. Їхня преса про нас рідко пише — залежно від поінформованості та проводжуваної тенденції. А на неї ми можемо впливати. Тільки не треба нам цього легковажити, а намагатися її всесторонньо, правдиво та своєчасно інформувати. А це найкраще робити виданням періодичного інформаційного матеріалу та на пресових конференціях. Пресові конференції мають ще й те велике значення, що тут є можливість нав'язати особисте знайомство, а воно відіграє в житті нації велику роль. Тому більшість конференцій!

II. Чайка

ця. Нормально в інших державах громадяни дають до кас ощадностей чи купують цінні папери тоді, коли мають зйивий гріш; в СССР так чи інакше заставляється купувати тих, які свого гроша потребують для найбільше конечних життєвих потреб. Але справа в тому, що тих конечних до життя середників немає в достаточній кількості й держава підступно відтягає покупну силу, щоб прислонювати диспропорцію між потоком дїбр і масою грошей, які держава пускає в обіг.

Нова позика, якої перший мільярд випущено в грудні 1947 р. цікава ще й тим, що вона є лан-

Змілітаризована Європа

У згоді з даними французької газети „Каррефур” стан військових сил на європейському континенті представляється так (подаємо в тисячах): ЗДА мають в Європі біля 200 (з того в Німеччині 150, в Австрії 10); Велика Британія має: в Німеччині 200, в Австрії 20, в Триєсті 15; СССР має в Німеччині 300, у Польщі 150, в Мадящині 25, в Болгарії 85, в Румунії 200, у Фінляндії 5, до того треба дорахувати військові сили в самому СССР, а саме північну групу Ворошилова, західну групу Рокосовського, південну Жукова і Кавказьку Баграмяна — кожна по 650.

З інших держав: Польща і Чехословаччина мають по 175, Мадящина 75, Румунія 125, Болгарія 50, Югославія 350, Албанія 75, Греція 130, Італія 250, Франція 425, Еспанія 400, Швеція, Португалія і Бельгія по 75, Голандія 175, Данія 25, Норвегія й Ірландія по 25.

У загальному проти майже 4,5 мільйонів військ держав східного блоку включно з советськими військами в Європі, західна Європа має включно з американськими військами (без Швейцарії і Скандинавських держав) біля 2 мільйонів військ.

×

Радіо і преса подають, що Підготовляюча Рада Міжнародної Організації Втікачів у Женеві одобрила видачу коло 275 мільйонів доларів для переселення і поселення переміщених осіб. Отже виглядає, що врешті справа діпістів і втікачів поставлена реально, бо припадає на особу 324 долари!

—о—

У зв'язку зі смертю бувшого італійського короля Віктора Емануеля, треба пригадати, що Віктор Емануель виявляв значне зацікавлення українською справою після невдачного закінчення українських визвольних змагань. Під час одного міжнародного студентського з'їзду в Італії (1924 або 1925 р.), спеціальний відпоручник короля віднайшов був одного українського делегата і в нього інформувався про стан високого шкільництва в Україні, а зокрема про тайний український університет у Львові. Розмова мала довірочний характер і думаємо, що не будемо медискретні, коли аж після смерті монарха згадаємо публічно про цей факт.

кою в гігантських зброєннях, які під покришкою самооборони переводяться в СССР. Для продукції воєнного матеріалу, для нової сталінської війни потрібно величезних матеріальних засобів. І позика — це тільки перший відтинок і перший крок, за яким прийдуть інші. На місце обіцяного підвищення життєвого стандарту прийдуть нові емісії добровільних і примусових позик, облігацій й податки, а згодом нові випуски надмірної кількості грошей. І так груднева позика стане по останній реформі гроша в СССР новим етапом у людському горю та злиднях, які в СССР тривають уже 30 років.

Радіо з Москви передає, що уряд призначив новий курс виміни чужої валюти на карбованці. За американський долар платять замість 12 лише 8 карбованців, а за фунт стерлінгів замість 48 лише 32 карбованці. Такий курс призначений для чужинних дипломатів у Москві. На чорній біржі, як подають вісті з приватних джерел, курс долара і фунта значно вищий.

—о—

(УБІ) Львівська радіостанція передала статтю заступника голови облвиконкому Стефаніка, де він з усією „щирістю” висловлює подяку товаришу Сталіну від населення західно-українських земель за „можливість вільного демократичного голосування”. Підводячи підсумки виборів, Стефанік згадав, мабуть вперше в історії виборів в СССР, що в Західній Україні 0,15% голосувало проти „блоку партійних з безпартійними”.

—о—

(УБІ) Перуанський міністер закордонних справ висловився за посилення переселення до Південної Америки. Він запропонував масове переселення з Європи, як підставу до збільшення американського експорту до Європи.

—о—

В Австрії починає працю нова канадійська вербувальна комісія для діпістів. Починається набір робітників для текстильної промисловості. Інша комісія викінчує набір робітників для копалень у віці до 35 років, а ще інша набирає спеціалістів віком до 40 років, механіків, лісовиків та будівельників. Віденська преса подає у зв'язку з цим, що Канада серйозно заінтересована діпістами як позитивною робочою силою для канадійського господарства.

„НАША ДУМКА”

орган суспільної критики. — Додаток до двохтижневика „Комар”.

Ціна числа — 1 нім. марка.
Supplement to Ukrainian journal
„THE HEDGEHOG”

Authorised by EUCOM Hq. Civil Affairs Division 14. July 1947. Authorisation AG. 383. 7., GEC-AGO.

Editor J. Lycholit.

Druck: N/0379

Редакція і Адміністрація:

„The Hedgehog“, München 8, Rosenheimerstrasse 46a, кімн. 114.